

श्री श्री ओङ्कारनाथवैदिकविद्यापीठम्

१९७१ वङ्गवर्षस्य वार्षिकसङ्कृतपरीक्षा

विषयः - वेद

प्रथमपत्रम्

पूर्णाङ्कः - १००

क) द्वित्रैः वाक्यैः विंशतिः प्रश्नाः समाधेयाः।

२०×२ = ४०

- १."तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु।"-इत्यस्य कः अर्थः?
- २.ऋग्वेदस्य प्रथमः मन्त्रः कः?
- ३.यजुर्वेदस्य प्रथमः मन्त्रः कः?
- ४.सामवेदस्य प्रथमः मन्त्रः कः?
- ५.अथर्ववेदस्य प्रथमः मन्त्रः कः?
- ६."ऋग्वेदः" सङ्गिकप्रकारः कः? विच्छेदः कः?
- ७.ऋग्वेदस्य कः किमर्थं कति विभागाः करोति?
- ८."तुर्बुवःश्च तत्सवितुः"- पदानां अर्थं निर्णयतु।
- ९."वेदः"-पदस्य वृत्तपत्तिना सह अर्थं लिख।
१०. वेदाङ्गानि कानि?
- ११."निरुक्तः"-वेदस्य कः अङ्गः? केन प्रणीतः सः ग्रन्थः?
१२. विश्वज्ञानं अलौकिकज्ञानं वा कस्मिन् विद्यायाम् अस्ति? सा विद्या कुत्रास्ति?
- १३."आ कृषेण रजसा.... इति मन्त्रं पुरय।
- १४.ऋग्वेदस्य यजुर्वेदस्य च मन्त्रसंख्या का?
- १५.सामवेदस्य अथर्ववेदस्य च मन्त्रसंख्या का?
- १६.वेदविद्या प्रथमे कः कान् शिक्षां अददात्?
१७. वेदव्यासः कस्मिन् वेदे किमर्थं कां शिक्षां अददात्?
१८. कस्मिन् युगे कः किमर्थं वेदविभागं कृतवान्?
१९. पराविद्यायाः अपराविद्यायाश्च पार्थक्यं लिखतु।
२०. वेदस्य अपरं नामत्रयं लिखतु।
२१. ब्राह्मणग्रन्थस्य संहिताग्रन्थस्य च उपजीव्यं किम्?
२२. ऋक् यजुः साममन्त्राणां पार्थक्यं किम्?

ख) केवलं पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

६×५=३०

१. वरुणदेवस्य स्वरूपम् ऋग्वेदानुसारेण प्रतिपादयतु।
२. इन्द्रदेवस्य स्वरूपं ऋग्वेदानुसारेण प्रतिपादयतु।
- ३.सामवेदस्य यथेच्छं पञ्चमन्त्रान् लिखतु।
- ४.यजुर्वेदस्य यथेच्छं पञ्चमन्त्रान् लिखतु।
- ५.शुक्लयजुर्वेदस्य रुद्राष्टाध्यायस्य महत्त्वं प्रतिपादयतु।
६. कर्त्तव्यनिषेधतः नचिकेतसः चरित्रं चित्रयतु।
७. शरीरस्य रथ-रूपकत्वं प्रतिपादयतु।

ग) पञ्चवाक्यानां द्रम-संशोधनं क्रियताम्।

२×५=१०

१. अहं त्वं रामश्च लिखतु।
२. अहं चन्द्रं दृश्यामि।
३. बालकेन वृक्षं पश्याति।
४. अहं त्वं पठसि।
५. रामस्य सह सीता वनं अगच्छत्।
६. वनस्य निकषा हरिणः विचरति।

घ) पञ्च पदानि वाक्ये व्यवहारः करणीयः।

५×२=१०

- १.प्राक्, २.उपरि, ३.आरां, ४.ऋते, ५.अन्तरेण, ६.इतः।

ङ) कमपि एकमादाय एकः प्रबन्धः रचणीयः - संहिता, ब्राह्मणः, आरण्यकः. उपनिषद्

१०